

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 651/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom JUDr. Tiborom Bašistom, Štefánikova 8, Poprad, proti rozsudku Správneho súdu v Bratislave č. k. BA-1S/226/2019-86 z 15. augusta 2024 a rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Ssk/3/2025 z 30. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 6. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na ochranu proti svojvoľnému prepusteniu podľa čl. 36 ods. 1 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Správneho súdu v Bratislave (ďalej len „správny súd“) č. k. BA-1S/226/2019-86 z 15. augusta 2024 (ďalej aj „napadnutý rozsudok správneho súdu“) a rozsudkom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) sp. zn. 6Ssk/3/2025 z 30. júla 2025 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu“). Navrhuje napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a priznať mu primerané finančné zadosťučinenie 10 000 eur a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že sťažovateľ bol v právnom postavení žalobcu v konaní proti žalovanému – Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) o preskúmanie zákonnosti jeho rozhodnutia č. SPOU-PO-PK-32/2019

zo 14. augusta 2019 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“), ktorým bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľa a potvrdený personálny rozkaz generálneho tajomníka služobného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 25 z 24. apríla 2019.

3. Personálnym rozkazom bol sťažovateľ prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) z dôvodu porušenia služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere príslušníka Policajného zboru by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy prvostupňový správny orgán vzhladol v tom, že sťažovateľ nebol čestným a disciplinovaným príslušníkom Policajného zboru tým, že 7. novembra 2018 finančné prostriedky za uložené blokové pokuty nemal pri sebe a tieto finančné prostriedky po dosiahnutí stanovenej čiastky (1 500 eur) v celkovej sume 1 700 eur neodovzdal nadriadenému ani poverenému policajtovi.

4. Sťažovateľ podal proti predmetnému rozhodnutiu žalovaného správnu žalobu, ktorú správny súd napadnutým rozsudkom ako nedôvodnú zamietol podľa § 190 Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

5. O kasačnej sťažnosti sťažovateľa najvyšší správny súd rozhodol napadnutým rozsudkom, ktorým ju ako nedôvodnú zamietol podľa § 461 SSP a nárok na náhradu trov kasačného konania účastníkom nepriznal.

5.1. V odôvodnení sa stotožnil so správnym súdom, že rozhodnutie žalovaného obsahuje správnu úvahu a zdôvodnenie preukazujúce kumulatívne splnenie oboch zákonných podmienok pre ukončenie služobného pomeru so sťažovateľom. Zdôraznil, že § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. bližšie nešpecifikuje, aké konanie príslušníka Policajného zboru dosahuje intenzitu tzv. „*porušenia služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom*“ majúceho za následok prepustenie policajta zo služobného pomeru. V tomto smere zákonodarca ponechal na správnom orgáne, aby posúdil, či konkrétne konanie policajta je takej intenzity, že napĺňa pojmový znak „*porušenia služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom*“. Posúdenie závažnosti porušenia služobnej prísahy je teda predmetom správneho uváženia a neprislúcha mu, aby nahrádzal toto oprávnenie správneho orgánu. Prepustenie zo služobného pomeru bolo u sťažovateľa následkom jeho nečestného a nedisciplinovaného konania, keď finančné prostriedky za uložené blokové pokuty po dosiahnutí stanovenej limitu neodovzdal nadriadenému, resp. poverenému policajtovi, a zároveň (pokiaľ ich aj neodovzdal) mal mať povinnosť ich mať pri sebe. Rovnako ako správny súd ani kasačný súd nevidel v kvalifikácii porušenia uvedených povinností zo strany správnych orgánov element neodôvodnenosti správnej úvahy. Súčasne za splnenú kasačný súd považoval aj druhú podmienku, že ponechanie sťažovateľa v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že bol rozsudkom príslušného trestného súdu oslobodený spod obžaloby, najvyšší správny súd uviedol, že administratívne – personálne konanie o prepustenie zo služobného pomeru a trestné konanie predstavujú samostatné konania. Kým v konaní o prepustenie zo služobného pomeru postačí preukázanie porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom s podmienkou, že ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, v trestnom konaní podmienkou o uznaní viny je preukázanie spáchania skutku, ktorý má povahu trestného činu alebo prečinu.

II. Argumentácia sťažovateľa

6. Proti napadnutým rozsudkom konajúcich správnych súdov sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť, v ktorej po opise skutkového stavu namieta nedostatočné odôvodnenie záveru, že pochybenie sťažovateľa má byť v jeho prípade považované za porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom. Zároveň namieta, že správne orgány ani správne súdy nevysvetlili, z akého dôvodu má byť jeho ponechanie v služobnom pomere na rozdiel od iných obdobných prípadov, považované za ujmu dôležitých záujmov štátnej služby bez využitia miernejšieho sankčného postupu. Konajúce správne súdy pritom odignorovali jeho zásadnú výhradu, že správny orgán úplne prehliadol stanovisko odborového orgánu, ktorý prepustenie sťažovateľa zo služobného pomeru neodporučil. Súčasne nevysvetlili, v čom videli dodržanie hraníc voľnej správnej úvahy a diskrečnej právomoci správneho orgánu. Najvyššiemu správne súdu sťažovateľ vytyka, že rozsudok správneho súdu nekonfrontoval s jeho podstatnými argumentmi, ale obmedzil sa iba na konštatovanie, že správny orgán má právomoc použiť voľnú úvahu pri výklade nejednoznačných ustanovení, pričom však nevysvetľuje, či bola táto voľná úvaha v prípade sťažovateľa uplatnená zákonným spôsobom. Namietané rozhodnutie kasačného súdu preto označuje za nepreskúmateľné a arbitrárne.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K napadnutému rozsudku správneho súdu:

7. Ústavný súd stabilne judikuje, že jeho právomoc poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu jej neprípustnosti [§ 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

8. Napadnutý rozsudok správneho súdu bol vydaný podľa Správneho súdneho poriadku, ktorý je postavený na báze jednoinštančnosti. Proti rozhodnutiam správnych súdov už preto zásadne nie je odvolanie ako riadny opravný prostriedok prípustné, ale je možné podať kasačnú sťažnosť, ktorá má charakter mimoriadneho opravného prostriedku. Ústavný súd už opakovane konštatoval, že kasačná sťažnosť (hoci smerovala proti právoplatnému rozhodnutiu správneho súdu) v prípade meritórneho rozhodnutia kasačného súdu predstavuje účinný prostriedok nápravy a ochrany základných práv a slobôd (m. m. III. ÚS 33/2018, IV. ÚS 267/2018).

9. V posudzovanej veci sťažovateľ mal k dispozícii na ochranu svojich označených práv proti právoplatnému rozsudku správneho súdu účinný opravný prostriedok (kasačnú sťažnosť), ktorý aj využil a o ktorom napadnutým rozsudkom rozhodol najvyšší správny súd ako súd príslušný na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu práv sťažovateľa. Ústavný súd preto konštatuje, že ústavná sťažnosť je v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku správneho súdu

neprípustná, a preto ju z tohto dôvodu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde.

III.2. K napadnutému rozsudku najvyššieho správneho súdu:

10. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho správneho súdu sťažovateľ namieta porušenie svojich označených práv podľa ústavy a dohovoru, namietajúc absenciu náležitého odôvodnenia, ktoré by poskytlo odpovede na jeho zásadné argumenty predostreté v kasačnej sťažnosti.

11. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že procesné postupy v konaní vo veciach služobného pomeru, zisťovanie a hodnotenie skutkového stavu, ako aj výklad či aplikácia podústavného práva sú zverené príslušným správnym orgánom, resp. správnym súdom v rámci prieskumu rozhodnutí orgánov verejnej správy. Z ústavnoprávneho hľadiska môže byť posúdená len otázka, či skutkové zistenia majú dostatočný a racionálny základ, či právne závery orgánov verejnej moci nie sú s nimi v extrémnom nesúlade a či podaný výklad práva je ústavne konformný (pozri IV. ÚS 557/2024). Napadnutý rozsudok najvyššieho správneho súdu pritom nemožno hodnotiť izolovane, ale iba v kontexte s rozsudkom správneho súdu a zároveň v kontexte s rozhodnutiami orgánov verejnej správy, ktoré mu predchádzali.

12. V kontexte týchto východísk a v súvislosti s predostretou argumentáciou sťažovateľa sa ústavný súd v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti zameral na posúdenie, či napadnutý rozsudok nevykazuje ústavnoprávny deficit v podobe prítomnosti takej kvalifikovanej vady, ktorá by opodstatňovala kasačný zásah ústavného súdu a či sú právne úvahy najvyššieho správneho súdu logické a zrozumiteľné, a teda či napadnuté rozhodnutie nie je zaťažené prvkom svojvôle.

13. Žiadnu vadu, ktorá by neprípustne zasahovala do ústavou zaručených práv sťažovateľa, však v prejednávanej veci ústavný súd nezistil.

14. Z obsahu pripojených rozhodnutí je zrejmé, že dôvodom prepustenia sťažovateľa zo služobného pomeru bolo jeho konanie klasifikované ako porušenie služobnej prísahy a služobných povinností zvlášť hrubým spôsobom podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z., ktorého sa mal sťažovateľ dopustiť tým, že finančnú hotovosť v sume 1 700 eur za uložené blokové pokuty neodovzdal ihneď po skončení výkonu služby poverenej osobe, pričom dôvod chýbajúcej hotovosti nevedel vysvetliť a túto ani dodatočne počas výkonu operatívnej kontroly nepredložil. Správny orgán pritom poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ už bol za obdobný skutok riešený v roku 2017, keď mu bolo disciplinárnym rozkazom uložené disciplinárne opatrenie v podobe zníženia služobného platu o 5 % po dobu dvoch mesiacov, keď sťažovateľ okrem iného nevyúčtoval finančné prostriedky po prekročení nariadením stanoveného objemu, avšak vtedy zverené finančné prostriedky nadriadenému predložil. Súčasne žalovaný správny orgán považoval za neakceptovateľné, aby finančné prostriedky, ktoré predstavujú majetok štátu, sťažovateľ uchovával mimo pracoviska na mieste, kde k nim mali prístup a disponovali nimi iné neoprávnené osoby (matka sťažovateľa). Týmto konaním sťažovateľ porušil svoje povinnosti vyplývajúce z interných predpisov a zo zákona č. 73/1998 Z. z.

15. Sťažovateľ konajúcim správnym súdom vytýka, že pri rozhodovaní nezohľadnili takú zásadnú okolnosť, akou bolo stanovisko odborového orgánu, ktorý jeho prepustenie zo služobného pomeru neodporučil. Uvedenej výhrade nemožno prisvedčiť. Správny súd totiž v dôvodoch svojho rozsudku

za podstatné považoval to, že správny orgán vopred s odborovým orgánom prerokoval prepustenie sťažovateľa zo služobného pomeru pred vydaním svojho rozhodnutia, pričom akcentoval odporúčací charakter uvedeného stanoviska, ktorým nebol príslušný správny orgán pri rozhodovaní viazaný. Súčasne správny súd poukázal aj na skutočnosť, že sám odborový orgán vo svojom stanovisku pripustil protiprávne konanie sťažovateľa, a preto bolo na príslušnom nadriadenom, aby v rámci svojej právomoci posúdil závažnosť tohto protiprávneho konania (bod 51 rozsudku).

16. Pokiaľ sťažovateľ tvrdí, že najvyšší správny súd náležite nevysvetlil, či bola správna úvaha v jeho prípade použitá zákonným spôsobom a z akých dôvodov, dosahuje konanie, ktorého sa dopustil, intenzitu zvlášť hrubého porušenia služobnej prísahy v zmysle § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z., ústavný súd zastáva názor, že najvyšší správny súd (nadväzujúc na dôvody poskytnuté správnym súdom a správnym orgánom) zreteľne vysvetlil, prečo je konanie sťažovateľa ako príslušníka Policajného zboru potrebné považovať za porušenie služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, pričom uviedol, že zo strany správnych orgánov nedošlo k prekročeniu limitov správnej úvahy. Zároveň sa najvyšší správny súd v konkrétnostiach vyjadril aj k ponechaniu sťažovateľa v služobnom pomere ako k ujme dôležitých záujmov štátnej služby s poukazom na závažnosť jeho konania, charakter Policajného zboru a dôveru v neho. V tomto smere zdôraznil, že zákon č. 73/1998 Z. z. vyžaduje striktné dodržiavanie ustanovení vo vzťahu k plneniu služobných povinností a predpokladá, že príslušník Policajného zboru v rámci svojho postavenia bude príkladne rešpektovať zákony a iné právne predpisy tak, ako sa k tomu zaviazal v služobnej prísahe, a tiež že si bude svedomite a zodpovedne plniť svoje služobné povinnosti, chrániť práva občanov, ich bezpečnosť a verejný poriadok. Kasačný súd sa stotožnil s názorom správneho orgánu, že konanie sťažovateľa malo potenciálne vysoko negatívny vplyv na ostatných príslušníkov Policajného zboru. Abstraktná právno-normatívna formulácia v § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. teda bola previazaná na konkrétne okolnosti sťažovateľovej veci. Bez povšimnutia neostala ani námietka sťažovateľa týkajúca sa jeho oslobodenia spod obžaloby za trestný čin sprenevery príslušným trestným súdom. V tejto súvislosti najvyšší správny súd, odkazujúc na relevantnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, uviedol, že administratívne konanie o prepustenie zo služobného pomeru a trestné konanie sú samostatnými konaniami s osobitnou právnou úpravou, pričom v konaní o prepustení zo služobného pomeru nemožno vydanie rozhodnutia viazať a podmieňovať rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní. Účelom konania o prepustenie príslušníka Policajného zboru zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. nie je otázka jeho viny alebo neviny, ale len otázka, či sú splnené zákonné predpoklady na jeho prepustenie, a správny súd v personálnych veciach príslušníkov Policajného zboru nie je viazaný rozhodnutím príslušného orgánu, či bol alebo nebol spáchaný trestný čin alebo priestupok. Uvedenému názoru najvyššieho správneho súdu nemožno z ústavnoprávneho hľadiska nič vytknúť (k rovnakému záveru ústavný súd dospel aj vo veci sp. zn. II. ÚS 495/2017).

17. Ústavný súd aj s poukazom na už zmienené uzatvára, že najvyšší správny súd v odôvodnení napadnutého rozsudku ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedal rozhodné právne a skutkovo relevantné otázky, ktoré súvisia s predmetom súdnej ochrany, pričom jeho závery sú vo vzťahu k naplneniu podmienok na prepustenie sťažovateľa zo služobného pomeru riadne odôvodnené, jasné a logické a súčasne rešpektujúce zmysel a účel príslušných zákonných ustanovení. Odôvodnenie napadnutého rozsudku tak nie je možné považovať

za arbitrárne a nepreskúmateľné tak, ako to tvrdí sťažovateľ v ústavnej sťažnosti. Konajúce súdy sa v posudzovanom prípade náležite vysporiadali so splnením zákonných podmienok pre prepustenie sťažovateľa zo služobného pomeru zdôrazňujúc, že zákonná úprava služobného pomeru príslušníkov ozbrojených zborov poskytuje príslušníkom nižšiu mieru ochrany než u zamestnancov v pracovnom pomere a kladie na nich vyššie požiadavky a nároky.

18. Vzhľadom na to, že v posudzovanom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu a namietaným základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež jeho právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v tejto časti odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

19. K záveru o zjavnej neopodstatnenosti bolo potrebné dospieť aj vo vzťahu k tej časti ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 36 ods. 1 písm. b) ústavy. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie tohto práva v spojení, resp. ako dôsledok namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd nedospel k záveru, že by napadnutým rozhodnutím mohli byť porušené tieto práva sťažovateľa, a tým spochybnená ústavná udržateľnosť napadnutého rozsudku najvyššieho správneho súdu, neprichádzala do úvahy ani možnosť vyslovenia porušenia sťažovateľom označeného základného práva na ochranu proti svojvoľnému prepusteniu podľa čl. 36 ods. 1 písm. b) ústavy. Aj v tejto časti preto odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

20. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. decembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu